

عنوان مقاله:

تحلیل پدیدارشناسی آثار منفی شهرک های صنعتی بر تجربه زیسته مردم بومی روستا (مطالعه موردی شهرک صنعتی خیرآباد آراک)

محل انتشار:

پژوهش های جغرافیای انسانی، دوره 54، شماره 1 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

مسعوده نیکویی فرد - کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشکده علوم زمین، دانشگاه شهید بهشتی

محمود نصیری - کارشناس ارشد علوم اقتصادی، دانشکده اقتصاد و علوم سیاسی، دانشگاه شهید بهشتی

محمد رضا رضوانی - استاد گروه جغرافیای انسانی، دانشکده جغرافیا، دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

در مطالعات مربوط به ارزیابی آثار صنعتی سازی بر توسعه روستایی، بیشتر، پیامدهای مثبت این پدیده در نظر گرفته شده و به آثار منفی آن بر مردم بومی روستا صریح و همه جانبه پرداخته نشده است. یکی از دلایل این امر آن است که نظریه جامعی درباره پیامدهای منفی صنعتی سازی وجود ندارد؛ هرچند در برخی مطالعات در کنار پیامدهای مثبت به برخی پیامدهای منفی نیز اشاره شده است. دلیل دیگر آن است که در مطالعات داخل کشور از رویکردهای کمی و شاخص های از پیش تعیین شده و عینی استفاده شده و امکان بررسی همه ابعاد، به ویژه آثار منفی آن در قالب پرسشنامه، وجود نداشته است. اما نظریات و مطالعات مختلف نشان می دهد که صنعتی سازی، به خصوص اگر از نوع شهرک های صنعتی باشد، می تواند آثار منفی و جبران ناپذیری بر فضای روستا بگذارد. بنابراین، برای شناخت و فهم آثار منفی این پدیده از رویکرد کیفی و بررسی روستای خیرآباد استان مرکزی به عنوان مورد مطالعاتی روستای دارای شهرک صنعتی استفاده شده است. در میان رویکردهای کیفی نیز، به دلیل آنکه هدف کشف و ایجاد درکی عمیق تر از پدیده صنعتی سازی است که کنشگران فعال آن را تجربه کرده اند، از روش پدیدارشناسی بهره گرفته شده است. نتایج به دست آمده با استفاده از روش پدیدارشناسی نشان داده است که آثار منفی در قالب مضمون های کاهش امنیت اجتماعی، گسترش ناموزون چشم اندازهای شهری در روستا، تغییر و تضعیف فرهنگ بومی روستا، رشد نامتوازن منطقه ای جمعیت، افزایش آلودگی محیط زیست، ناپایداری اقتصادی روستا، فقدان ظرفیت اقتصادی برای زنان، و از بین رفتن ظرفیت های گردشگری روستا برای مردم بومی روستا تجربه شده است که کمتر موردتوجه نظریه پردازان بوده است.

کلمات کلیدی:

آثار منفی، پدیدارشناسی، روستای خیرآباد، شهرک صنعتی، مردم بومی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1412586>

